

ВХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.
— ЦІНА —
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

інших національностей не зможуть скористати з добродієста цієї статті, бо до них легко буде причепити і нелюбовність супроти держави і ворожий настрій і тд., і тд., словом, можна їх буде зарахувати до громадян другої категорії і позбавити права користуватися з цієї статті. Я зовсім не болюю над долею цих обшаринків, але болюю над тим, що забрана від них земля піде для осадників і напливового польського елементу і що через те можуть повстати різні надукиття, хабарі, безконечна скількість судових процесів і тд. І, власне, від громадян цієї другої категорії, котрі володіють може навіть кращими, зразково поставленими господарствами, з погляду земельної культури, будуть відібрати землю, через те, що вони не зможуть добратися до земських установ, бо вони не мають там знайомиства. І таким способом стане те, що сказав а. голова Вітоз, що збільшиться на скіфних землях польська послисть, над котрою плаче правниця, кажучи, що може зменшитися. А щоб за-

Виходячи з того заложення, ува-
жаю, що ріжні додатки, які будуть
причиною збільшення самової, —
зайві, бо і на менших кусниках
землі можна зразково провадити
господарства і провадити земельну
культуру. Через те ставляю внесок
черкунки 5, статтю. Як би такий
внесок не перейшов, то пропону
загальний обсяг додатків, доко-
наних в силу першої частини цієї
статті, замість 500,000 гектарів, зни-
жити на 90,000 гект., щоб змен-
шити скількість зловживань, які
простою на ґрунті такого закону.

Чи Ви анін є членом Кооперативки "Рідна Школа"? Як ні, то напишіть негайно і Один уліт (пай) 3 злот. чеків улітлі необов'язково. Вислава 10 грошів. Заяви про вступлення можна одержувати в кожному Мрумуку У. П. Т. Пишіть і посилайте гроші на адресу: Дирекції Кооперативки "Рідна Школа", Львів, Ринков. ч. 18. П. пош.

Листи з Варшави.

(Від власного кореспондента).

Бойові дні.

Пятниця — 11. липня й субота — 12. були бойовими днями в польському парламенті. Бойовими не тільки в фігуральному, але й в буквальному змісті слова. Розпочалась та гомінка обструкція на лавках „Визволення“ й національних „меншостей“ (само собою зрозуміло, окрім Жнів), яка й передбачалась. Затарахкотіли пульти, засвітили світички, загавкали гумові пелюстки, затрубили самоходні ріжки — взагалі учинилась така какофонія, що ніхто нікуди деяких панів послоних не витримали... І цікаво, що цей непримиримий концерт викликав не хто інший, як віце-маршалок Морачевський, що в пятничному вечірному засіданні заступає місце Ратай.

По суті обструкцію хотіли провадити спокійно, вимагаючи поіменного голосування всіх поправок до аграрного закону. Кожне поіменне голосування відбирає біля десяти хвилин, всіх поправок понад 600, — отже, щоб проголосувати їх, потрібно щонайменше 15 днів замість двох. Вимагати поіменного голосування згідно з регламентом має право 45 послів, група ж обструкціоністів досягає аж 60-ти.

П. Морачевські спробував зломати обструкцію і, використавши випадковий момент неувважності обструкціоністів, пустив якусь поправку на звичайне голосування. Правила вмент піднялися і поправка пройшла.

Пройшла, але не на вітиху спритному віце-маршалкові. Раптом затріщали пупіти, запищало та загуло з різних лав. На адресу п. Морачевського полетіли не дуже милі вирази.

— Це ганьба! Маршалок Ратай не допустився би такого негідного засобу! „Пелес“ підступом ламає парламентарний порядок, підпомагає ендеї! Ганьба!

У відповідь на це один з лідерів ППС. М. Малиновські з кулаками кидається на голову українського посольського клубу п. Хруцького. Ктось з визволенців хапає войовничого пелеса за руки, починається крик: „гайдамаки!“, „геть!“, а далі вже важко й розібрати, хто з ким сцепився.

Vo!ens po!ens довелось зробити перерву, скликати сенатор-конвент і замість 10 хвилин, що потрібні

були на голосування поправки, потрачено на ліквідацію справи понад годину.

Таким чином замість того, щоб підпомогти порогам обструкції, лідери ППС. затягнули обструкцію на довгий час... Крім того доведеться їм ще ліквідувати дві гострі сутички: Малиновського й Хруцького і білор. посла Євменіча, та тогож таки пелеса Малиновського.

І днина річ: у суботньому засіданні повторилась буквально таж самісенка історія. Віце-маршалок від ендеї Плянінські пішов слідами пелеса Морачевського, зробив спробу уникнути поіменного голосування одної поправки і викликав таку обструкцію, що аж ліка дзвеніли. Тяглася воча понад 40 хвилин, і знов мусів невадний провідар припинити засідання на довгий час.

Само собою зрозуміло, що правні обшарникам і п'ястовим дуже не подобається таке провадження часу, що може затягнутися на цілі тижні. У суботу, коли в соймі вже не було послів, хтось притескав до салі засідань та висадив на марішалковську трибуну величезний мегатон. Пробували наважити п. маршалків перекопувати через цю штуку обструкціоністів, та нічого з цієї нучки не вийшло... Мегатон забрали з поворотом. Залишився лише трагікомічний епізод у короткій історії польського парламенту.

Очевидно доведеться. П'ястові таки піти на деякі уступи обструкціоністам. Залаштункові пертгакції поміж ними, як вам відомо, проваляться вже кілька днів, і можливо, що коли ви будете читати ці рядки, Визволення погодиться з П'ястом, і тоді поіменні голосування вже стануть неможливими: „меншости“, що залишаться в опозиції, не можуть зібрати 45 голосів.

Одним з поважних наслідків останніх днів являється безумовна компромітація ППС. У розпалі боротьби вони виявили своє справжнє відношення до аграрної реформи та до інтересів селянства взагалі. Один з найвидатніших їхніх лідерів, що займає високе становище в одному з урядів відродженої Польщі, у відповідь на докори деякого з послів на адресу пелесівської тактики, заявив:

— Робітникам не потрібна аграрної реформи. Вони знають, що заможний селянин несе ще більшу реакцію, ніж обшарник.

Признання неофіційне, але може якраз через це і особливо цинічне! 13.VII. 23. Senex.

Пурус

ПЕТА ДО НАШОГО
І ПІДПИСНОГО
І СПОНСОРНОГО
І ЧИТАТЕЛЯ.

3 нашого церковного життя.

В червні цього року укінчило в духовній семінарії у Львові більшість п'ятидесяти питомців богословської студії. З них прийняло кілька вже перед роком свячення в добровільний пелібат, а решті поділено після давних канонів грецької церкви повну свободу вибирати, згідно зі своїм похлечанням, стан подружжя або безжениий. Як довідаємося, мають бути вони вислані передовсім у гірські або знищені парохії, де від літ, наслідком війни, не було священників. Там будуть вони мати добра і вдячне поле до розвинення своєї молоді енергії і душпастирської праці.

Виступлення в відомих причинах пережисських питомців зі семінарії ще не поладане — заля слаботи і емізації єпископа на лічення. В Станиславові зломано опір більшої частини питомців насильством і підступними способами, лякаючи одних військовою службою, других браком удержання, а третім приваблюючи всякими хитрощами. І дивно, що багато молодих людей, які не почуваличи себе в силі вистривати в безженстві, виступили ось нещодавно зі семінарії, тепер піддалися терорі і для марної вигоди воліли кривити душею ціле життя, ніж постояти за своє право або взятися за иншу чесну працю. Як! Будуть з них священники, покаже будучність... Лиш мала жменька остала характерною і пошукала собі часово иншого зайняття, заки почата ними справа буде остаточно вирішена.

Проти того топгання канонів нашої церкви, заборучених нам Римом, вислав Народний Комітет перед місяцем меморіал до Римського Престола, домагаючись охорони нашого апостольського церковного права. Не знаємо, який буде з того успіх. Та тут піднесла свій голос найвища магістратура українського народу, і колиб Рим цього не взяв на увагу, то це залишилось би для історії важним документом, як Рим додержує своїх приречень Східній Церкві.

В поважних духовних колах піднесли ще гадку, щоби покривджені питомці, давніші чи теперішні,

вносили прохання до св. Отця по-зволити їм докінчити богословську студію або улітати їм тайни священства — залишивши їм свободу щодо вибору подружжя або безжениого стану. Деякі питомці вже це зробили. Думаємо, що такий шлях є відповідний і доведе най-скорше до успішного виснаження справи.

Петиція має складатися з двох частей: одна — це прохання звернене до св. Отця, в якому змалюється сама справа, а друга прохання спрямоване до префекта Конгрегації „De Ecclesia Orientali“, яка займається спеціально ділами Східної Церкви, і там просить предляжати залучену першу петицію св. Отцю. Якщо би деякі питомці потребували вразка таких петицій, то можуть (як довідаємося) одержати їх в організаціях у Львові, Перемишлі та Станиславові.

Нам взагалі дивно, що наші духовні кола так мало користують з права відклику до Римського Престола. Здається, що наше духовенство живе ще давньою традицією, коли на єпископських престолох сиділи мужі, що виходили з наших код, прилежалися з чутливим серцем нашому життю і поступали згідно з канонами тридентського Собору, який поручає єпископам, щоби були „pastores“ а не „persecutores“ (переслідувачі), щоби ставились до своїх духовних співбратів з батьківською любов'ю, як до своїх синів, а навіть на випадок якої провини ставилися вичапливо, беручи на увагу всякі згодні обставини. Однак нині часи змінилися. Провід обвиняють на підставі уложенного згори чужого плану, дозв чужого „скаду“, котрі перейняті самі чужим духом намагаються пристроїти все на свій новий лад, допускаючись при тім часто дико самоволі, безправства і поневіряння наших давніх церковних установ і духовенства.

З огляду на такий стан наше духовенство повинно також змінити своє давнє становище і доходити при всяким покривдженні свого права, передаючи свої жалоби Конгрегації „De Ecclesia Orientali“ в Римі. Згідно з канонами Церква зобов'язана кожному священникові і вірному вносити прохання або жалоби до св. Отця — без ніяких наслідків для себе. І треба знати, що та розглядають такі справи дуже швидко.

*) Emiserialismo ac Illustrissimo Domini Cardinali Faceli Praefecto Congregationis de Ecclesia Orientali. Roma, Vaticana.

В. НИЧЛАВКО.

6)

„Синичка“.

(Продовження.)

Цілу свою енергію напружила тепер пані Танасюкова до того, щоби маленька Катруся сказала перше слово „тату“. Годинами цілими сиділа над колюскою і як якийсь автомат безперервно повторяла: „тату, тату і тату“. Пістунці наказала робити те саме. Старшим дітям заборонила найострішше в привіт Катрусю кликати мамо і т. д. і т. д. Також Миколюшко дівчав наказ всі свої вільні хвилини бабити Катрусю, щоби аж мала перед очима тату... І вже-ж було нещастя, який удар, коли Катрусю зачала мемкати, а вкінці вимовила саме „мамо“! Синичка витріскала насамперед малічку Катрусю по ручках, аж потім, описавши кілька поличників пістунці, бо неж ніхто, тільки вона мусіла научити дитину це слово, вкінці дістала спазми і розхрипалася на добре, що мусіла положитися у постіль і пролежати цілих два дні...

Наближався зимовий св. Николай чудотворець, іменини о. Танасюка, Синичка робила приготування до ширшого приняття. Вправі обоє Танасюки були дуже ошад-

ні і жалували кожного зайвого видатку, бо мовляв, „треба скласти посяг донькам“, але тепер Синичка рішила поставитися на алігт Порубський. Мушу показати їм, що не тільки вони вміють приймати гостей. Танасюкова потрафить це ще краще ніж деканівна Порубська!

Як обоє Порубські явилися у Танасюків на іменинах, то застали там гурток гостей в золотих гуморах!... Чарочка кружляла. Господина припала до кожного, припрошувала, прибалкувала і сміялася на ціле горло... За вечером випила ще кілька склянок пива і очевидно була підхмелена.

Агриппа Танасюкова втопилася у спожитім алкогольі; десь з самого дня чарки виринула Ангел з Синичкою Сорока...

Сіла собі на фотелику під печю і зразу ніби лагідно і привітно стала так говорити: Кажу вам, мій панство, погані настали часи! Недоста, що тяжко жити, бо на кождо дрібницю треба гірко напружуватися і намошолитися, але й по тяжкій праці та турботах не мож відпочати як слід, розірватися, забавитися... Кажу вам не мож, бо зараз візьмуть тебе на язика і обнесуть і обмонять. Я правду кажу. Таке тут маємо суцідство. Неміз з ким жити таї кінець. Ви мені не вірите, а я вам кажу, що так є кінець... Ось до

Костурова кілька кроків всього і є там кілька інтелігентних домів, а передісім виставний, аристократичний дім. Та що з того? Жити нема з ким таї кінець! Такі тепер настали часи, що як хтось зістав парохом та через протекцію і підхлібство засів на добрі парохії, то вже молодшого свого товариша і сусіда не знає і не чує. Ось як панство Порубські, чи живуть вони з нами як два сусідські священники доми повинні жити? Ні, бігме що ні! Вони нам помінують, дивляться на нас з висока, ласку зроблять, як ось на іменини мужа являться, ласку таї кінець.

— Алеж, пані добродійко, що за тяжкі і безосновні робите нам закиди?! — взявся виправдувати о. Порубський. Однак це ще гірше озлобило Синичку. Підскочила з фотелику, вибігла на середину кімнати, взялася за підбоки і таракотіла даліше.

— Го-го! Не кажіть, отче, що безосновні, бо на всьому маю докази і свідків. Думаєте, я не знаю, що ви в товаристві чужих людей називали мого мужа простим хлопцем від ціпа? І чиж то годиться, щоби священник так прозивав другого священника? А ваша жінка може не сказала, що я одягаюся як кухарка? А ваш братчик, той вічний технік, що вже поспів, а іспитів немає, чи не назвав мене „добльським перекупка“? А на всь-

лидкень що було? Ледви ми пішли від вас, ледви зачинилися за мною двері, а вже ваша маріо-райна панунія, що то з ріжних студентами тається по Висоці Замку у Львові, перекинула пелюстки і каже: тут так заносить гречаними крупами. Митицею диміть скартати дочку, регочеться аж за боки береться. Гарно вихує свою доньку! Добре злізко ви вирости. О я багато знаю і на всьому маю свідків!... Або може ви говорили ви, отчєнку, що мій муж парохіян дупить, а гроші поминає на лихву? А братчик вашої жінки той, що носить патля з циган і удає великого поета, може не казав, що я і мій муж в літературі круглі дураки? О-о! Як би я стала повторити те все, що ви про нас говорите, то і до триднішого дня не скінчила би! Та тепер я вас спитаю тільки одне: яке право ви маєте нехтувати нами? Яким правом насміваєте нас? Хто дав вам право понижувати нашу честь, бологом обманювати наше добре ім'я? Не маєте ви того права і засі нам від нас! Як ми перляні, як ми без аккозаві, без товариської огляди, як ми такі дурні, а ви такі дуже розумні — сидіть ви собі у своїм Вербої і хень!

(Докладніше буде)

